

Kjak

Dagfinnur Danbjørg

At gjalda eftir førimuni og njóta eftir tørvi

Í løtuni pressa tey vælbjargaðu og teirra viðhaldsfólk á fyrri at broyta og minka skattatrýstið, men á ein slík-an hátt, at tey - og bert tey - fáa meira burturúr broyt-ingunum. Løn móttakarar-nir, arbeiðarar og annars øll við lágum inntøkum fáa nakrar krónur meira í lumman, men mugu lata tær út aftur í nýtslugjöldum til tað almenna, sum vegna skattabroytingarnar fær færri pengar at ráða yvir og tessvegna má krevja gjald fyri mangt, sum í dag fæst ókeypis t.d. læknaviðtalur.

Og tá sagt verður, at fólk fara at arbeiða meira, so er hetta bláljós, tí longu - sum er - eru nógvar arbeiðsleysar

hendur, ið fegnar høvdu tikið neyðug tøk, um nakað stóð teimum í boði.

Høgraradikali yvirklassin blæsur í flat-tax lúðurin, og teir smærru úlvarnir, ið ikki vilja standa aftanfyrri, blæsa í smærri horn, men ljóðið er júst hitt sama, sum í praksis merkir, at hesir vilja hava meira stýr á tí arbeiðandi fjøldini gjøgnum taktiskar og manipulerandi atgerðir, ið taka seg væl út, men sum við nærri kanningum vísir seg at vera enn ein figgjarfella, ið einans hevur sum mál at geva teimum, ið longu frammanundan hava nóg mikið (frá 2 og upp í 18 góðar árslønir um árið).

Ein figgjartilg fella er

sostatt sett. Vónandi verður hon avmonterað, áðrenn skaði stendst av henni. Hetta letur seg lættliga gera, um vit standa saman og vísa á gongdar leiðir har grund-reglan er, at lyft verður eftir førimuni, og at notið kann vera eftir tørvi.

Men tað krevur, at kravt verður av politisku myndug-leikunum, at teir geva TAKS neyðugu orkuna, at føra neyðugt eftirlit við øllum inntøkum, so teir kunnu fáa loyvi og høvi til at skatta øll eftir reillum inntøkum og eftir landsins lógum. At somu-leiðis mv-g-ið verður fingið til høldar, sum tað eigur, og at neyðug tiltøk verða sett í verk, tá lógirnar ikki verða

fylgdar. Alt annað er ein háan av teim mongu sum til punkt og prikkar røkja sínar skyldir móttvegis landskassanum. Og hartil eisini ófyrigeviligt yvir fyrri teimum mongu, ið ikki kunnu fáa neyðuga hjálp, tí eingir pengar eru til tess m.a. breka, ið mugu biða í upp til tvey ár, og sjúk, ið ikki sleppa av landinum til viðgerðar, tí pengarnir mangla í kassanum.

Tað kann á ongan hátt vera góðtikið, at 100 - tals mill. kr., ið hoyra heima í landskassanum, bara sleppa at svimja millum hávar og heykar, meðan lands-kassin bløðir.

Men hví verður hetta tolt? Tey fá tæku missa bæði ljós og hita og innivist, um tey

ikki gjalda SEV, olju ella logi, tí onki er at gjalda við. Verður stolið kanst tú rokna við at verða búraður inni.

Kanska er tað nakað um tað, tá sagt verður, at ongin er tjóvur, tí hann stjelur, men tí at hann dugir ikki at stjála - ella eisini sum danir plaga at siga: de små tyve hænger man - de store lader man løbe.

Er tað tí, at meirilutin av politkarunum góðtaka, at so skal vera?

Hetta bæði kunnu og eiga vit at gera nakað við. Tí vórðu líka nógvar mill. rændar í øðrum samanhangi, so høvdu ránsmenninir verði búraðir inni for ever, og ikki sum nú sitið á samfelagsins hægstu

rókum í einum jarðiskum peningaparadisi saman við teimum útvaldu, sum eru frítiknir fyrri skattabyrðuna, sum onnur hava goldið í teirra stað. Hesir kenna onki til at lyfta eftir førimuni, men alt til at njóta, njóta og njóta.

So í staðin fyrri at spilla tíðina upp á flat - tax og annað høggravent skattaslutur altíð við sama máli um at hava tunga endan niðureftir og altíð við ætlanum um at útbyggja stættasamfelagið, so áttu vit kanska at stovna eina fólkafylking við kravi um, at tær útistandandi milliúnirnar vera fingnar til høldar so skjótt, sum tað á nakran hátt letur seg gera.

Gudmund Larsen

Tí er tað neyðugt at senda tann rætta á Fólkatíng

Ja nú er tíðin komin, har allir flokkar her heima bjóða seg fram til at umboða Føroyar á fólkatíngi, og nú royna at siga veljaranum frá, hví júst teir eru teir rætti at senda niður til Danmarkar

Tá kann eg ikki lata verða við at stilla meg henda spurning. Hvat vilja nógvir av hesum flokkum gera, tá teir møgu-liga eru komnir í Fólkatíngið.

Sambandsflokkurin hevur víst í verki, at hann vil fáa tað besta burtur úr tí ríkis-felagsskapi, vit eru í partur av og harvið skapa teir bestu og tryggastu karmar fyrri allar føroyingar, sum vilja nema seg útbúgving í Danmark, ella hava onnur ynski.

Tað er ongin loyna, at Sambandsflokkurin stendur næstan púra aleinaður í dag, tá tað snýr seg um at hava eitt gott og væl virkandi samstarv við Danmark.

Lurtar mann eftir, hvat hinir flokkarnir her heima hava at siga um Danmark og ríkisfelagsskapin, ja tá kann mann bara undrast á, hvat teir vilja til Danmark eftir.

Mín meining er hendan, at Sambandsflokkurin er einasta brúgv ímillum okkara lond í dag. Ein brúgv sum ger tað møguligt, at vit føroyingar kunna senda okkara ungu niður til Dan-mark og víðari út í heim at vinna sær útbúgvingar á jøvnum støði við okkara grannalond, nakað sum ikki nógv onnur lond kunna erpa sær av, og ikki fyrri at tosa

um tað peningaliga, sum ríkisfelagsskapurin hevur at týða fyrri júst hesi, sum eru farin undir útbúgving í útlandum, harímillum í Danmark.

Eg tími ikki at fara inn á, hvat hinir flokkarnir vilja, tí tað hava teir víst í verki og tali, men eitt er so vist, Sambandsflokkurin fer niður til Danmark á fólka-tíng fyrri at byggja upp, ikki fyrri at bróta niður, og tað er júst hví eg velji at stuðla teimum, so at vit Føroyingar kunna hava eina sterka og tryggja brúgv at ferðast eftir, brúgvín, ið eg velji at kalla Samband.

Aksel V. Johannesen
formaður Javnaðarflokksins

Sjúkrahúslógin verður ikki lögð fyrri Løgtingið

Bara fólk, sum kenna seg trygg og hava álit á, at tey verða hoyrd og vird, vilja flyta seg. Soleiðis er tað í hesum málið, sum í øðrum, tá stórar broytingar eru í umbúna.

Okkara sjúkrahús, øll trý, virka væl. Hetta vísa nógðsemiskanningarnar, har føroysku sjúkrahúsini fáa munandi betur skoðs-mál enn tey donsku sjúkra-húsini. Hetta vísir, at okkara dugnaligu starvsfólk á sjúkra-húsunum gera eitt megnar arbeiðið hvønn einasta dag.

Sjálvandi eiga vit altíð at seta okkum spurningin, um vit kunnu gera tingini øðrvísi og betur fyrri sjúklingin. Kunnu vit fáa meira burtur-úr tí avmarkaða figgjartilgu orkuni? Kunnu vit stytta um biðitíðina? Og hvussu kunnu

vit betra um røktina og við-gerðina á sjúkrahúsunum.

Tílik mál eiga altíð at viðgerðast við sjúklinginum í fokus.

Yvirskipaða ætlanini við Sjúkrahúsverk Føroya er sambært landsstýris-manninum í heilsumálum at fáa styttri biðirøðir til sjúkraviðgerð og at skapa meira og javnt virksema á smærru sjúkrahúsunum. Hetta eru vit øll samd um og eiga vit sjálvandi framvegis at miða eftir hesum.

Men sjúkrahúsini og heilsuverkið í sínari heild nemur við tær innastu trygd-arkenslurnar hjá fólki. Tí hevur tað alstóran týdning, at víðfevnandi broytingar verða gjørdar í góðum for-stáils og kjölfestar í semju við starvsfólk, borgarar á

staðnum, politiska baklandið og øll, sum varða av hesum lívs-týdningarmiklu stovnum.

Verður tað ikki gjørt, er sannlíkt, at ætlanin kollsiglir. Tá kann úrsletið heldur verða ótryggileiki, misálit og mótvilji, og kann hetta ganga út yvir tæmastuna til sjúklingin.

Tí eiga grundleggjandi broytingar undir ongum um-støðum at skundast ígjøgnum í óðum verkum, men eiga at gerast í tøttum samstarvi við leiðslur og starvsfólk, sum skulu virka undir einari møguligari broyting, so tey kenna seg tryggan, og hava álit á at tey verða hoyrd og vird.

Soleiðis eigur eisini at vera í málinum um sjúkrahúsbygnaðin og tí eigur málið ikki at verða lagt fyrri Løgtingið.